

IT bland individer

2011

LE0108

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	3
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	3
A.12	Uppläggning och genomförande	3
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	4
1.1	Statistiska målstorheter	4
1.1.1	Objekt och population	4
1.1.2	Variabler	4
1.1.3	Statistiska mått	4
1.1.4	Redovisningsgrupper	4
1.1.5	Referenstider	4
1.2	Fullständighet	5
B.2	Tillförlitlighet	5
2.1	Tillförlitlighet totalt	5
2.2	Osäkerhetskällor	5
2.2.1	Urval	5
2.2.2	Ramtäckning	6
2.2.3	Mätning	6

2.2.4	Svarsbortfall	6
2.2.5	Bearbetning	7
2.2.6	Modellantaganden	7
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	7
B.3	Aktualitet	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid	7
3.3	Punktlighet	7
B.4	Jämförbarhet och sam användbarhet	8
4.1	Jämförbarhet över tiden	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
B.5	Tillgänglighet och förståelighet	8
5.1	Spridningsformer	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	9

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Levnadsförhållanden

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Levnadsförhållanden

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation:	SCB
Postadress:	Box 24 300, 104 51 STOCKHOLM
Besöksadress:	Karlavägen 100, STOCKHOLM
Kontaktperson:	Ingrid Persson
Telefon:	08-506 946 66
Telefax:	08-506 945 76
E-post:	fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	SCB
<i>Postadress:</i>	Box 24 300, 104 51 STOCKHOLM
<i>Besöksadress:</i>	Karlavägen 100, STOCKHOLM
<i>Kontaktperson:</i>	Ingrid Persson
<i>Telefon:</i>	08-506 948 74
<i>Telefax</i>	08-506 945 76
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn @scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallringsföreskrifter saknas till denna undersökning.

A.9 EU-reglering

Framställning av statistiken finansieras till viss del av EU. Undersökningen är gemensam för EU-länderna som tillsammans med EU:s statistikbyrå Eurostat utformat frågor och definitioner. Statistiken regleras av Commission Regulation (EC) No 808/2004.

A.10 Syfte och historik

Undersökningen avser att belysa tillgång till och användning av Informationsteknik (IT) bland privatpersoner i Sverige. Undersökningar på samma tema har genomförts åren 2000- 2011.

A.11 Statistikanvändning

Huvudanvändare är Eurostat, Näringsdepartementet, Post- och telestyrelsen (PTS) samt Stiftelsen för Internetinfrastruktur (.se).

A.12 Uppläggning och genomförande

Data för undersökningen har samlats in delvis med hjälp av tilläggsfrågor till de telefonintervjuer som genomfördes i samband med *Arbetskraftsundersökningarna* (AKU) under april-juni 2011, delvis genom separata telefonintervjuer.

Undersökningen genomförs som en urvalsundersökning.

A.13 Internationell rapportering

Mikrodata och tabeller levereras till Eurostat

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Under 2012 är planen att helt och hållet separera undersökningen från AKU.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Syftet med undersökningen är att belysa tillgången till och användningen av IT. Undersökningen är årlig och finansieras av Eurostat (Grants) och ett särskilt anslag från Näringsdepartementet.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Undersökningen belyser huvudsakligen tillgång till och användning av IT. Variablerna redovisas som andel av populationen och faktiskt antal med en viss egenskap, t.ex. med tillgång till dator i hemmet.

1.1.1 Objekt och population

Undersökningsobjekt är individer i åldern 16–74 år som är folkbokförda i Sverige, exklusive personer intagna på anstalt, långvarigt sjuka samt de som vistas utomlands.

1.1.2 Variabler

Undersökningen är uppdelad i ett antal områden: Tillgång till teknisk utrustning, Datoranvändning, Internetanvändning, e-handel, IT-kompetens samt ett antal bakgrundsvariabler om hushållet.

1.1.3 Statistiska mått

Antals- och andelsuppgifter.

1.1.4 Redovisningsgrupper

För indelning av resultatet har kön, åldersgrupper, utbildningsnivå, sysselsättningsstatus, familjetyp, hushållsinkomst och födelseland använts.

1.1.5 Referentstider

Frågorna i undersökningen har olika referentstider:

Under avsnittet Tillgång till teknisk utrustning ombeds uppgiftslämnaren lämna uppgifter som avser situationen vid intervjutillfället dvs. våren 2011.

Under avsnitten Dator respektive internetanvändning besvaras flera frågor utifrån vad man gjort under den senaste 3-månaders perioden dvs. första kvartalet 2011.

Under avsnitten e-Government respektive e-handel besvaras frågorna utifrån vad man gjort under den senaste 12-månaders perioden dvs. april 2010- mars 2011

Under avsnittet e-skills besvaras frågorna utifrån om man någonsin gjort efterfrågade aktiviteter.

1.2. Fullständighet

Individens användning av datorer och Internet är ett omfattande område som endast delvis kan belysas i en urvalsundersökning.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Bakgrundsvariablerna om familjetyp och hushållsinkomst ingår i undersökningen. De övriga bakgrundsvariablerna hämtas från register. Kön, ålder och födelseland hämtas från registret över totalbefolkningen. Utbildningsnivå hämtas från utbildningsregistret. Dessa bedöms hålla en hög kvalitet. Undersökningsresultatets kvalitet är beroende av ramtäckning, urval och svarsbortfall.

2.2 Osäkerhetskällor

Utöver ovan nämnda felkällor kan i enstaka fall misstolkning av svar ske vid intervjun.

2.2.1 Urval

Två olika urval gjordes, ett från arbetskraftsundersökningen (AKU) och ett direkt från SCB:s register över totalbefolkningen.

För den separata undersökningen drogs ett urval i mars 2011. Stratifiering gjordes efter kön och ålder. Inom varje stratum drogs sedan ett systematiskt slumpmässigt urval från varje stratum.

Urvalet för AKU dras i slutet av det sista kvartalet varje år för att täcka behovet det kommande året. När urvalet dras stratifieras det efter variablerna kön, ålder och län och ett obundet slumpmässigt urval dras från varje stratum. AKU genomförs en gång per månad med ett bruttourval om cirka 29 500 individer. Detta urval består av rotationsgrupper varav en del förnyas varje månad. I de rotationsgrupper som tillkommer görs förstagångsintervjuer. I undersökningen exkluderas individer som är intagna på anstalt, långvarigt sjuka samt vistas

utomlands. En mer detaljerad beskrivning av urvalsförfarandet till AKU finns på SCB:s webbplats, www.scb.se.

Urvalsfelet beror på att resultaten endast baseras på ett urval av individer. Urvalsfelet i denna undersökning bör vara litet då urvalet är relativt stort. Vid nedbrytning av svaren på exempelvis kön och ålder ökar dock urvalsfelet.

Den totala urvalsstorleken är 5 963 individer. Totala populationen i åldern 16-74 är ca 7 000 000.

2.2.2 *Ramtäckning*

Problem med ramtäckning kan delas upp i övertäcknings- och undertäckningsfel. Övertäckningsfel innebär att urvalet innehåller individer som ej uppfyller de definierade urvalskriterierna. De individer som var övertäckning ingår inte i resultatredovisningen. Övertäckning kan t.ex. bestå av att personer som är äldre än 74 år och som kommit med i urvalet.

Undertäckningsfel är allvarigare och innebär att vi i urvalet missar att få med delar av populationen vi är intresserade av att undersöka. I IT bland individer 2011 är effekten av täckningsfelet generellt sett liten då urvalsramen är Registret över totalbefolkningen, RTB, vilket håller en hög kvalitet.

2.2.3 *Mätning*

Uppgifterna hämtas in via datorstödda telefonintervjuer, varav en del gjorts i samband med AKU:s ordinarie datainsamling och en del som en separat undersökning. I de fall intervjuerna gjorts i samband med AKU:s insamling har frågorna om datorvanor ställts till intervjupersonen efter de ordinarie AKU-frågorna. Som stöd har intervjuerna haft skriftliga intervjuarinstruktioner. I undersökningar kan mätfel ha uppkommit genom att intervjupersonen missförstått frågan. Ett skäl till detta är att språkbruket på IT-området är flytande och förändras över tiden. Utöver detta kan en systematisk över- eller underskattning ske för vissa frågor. Svårigheter av dessa slag skall inte överdrivas men förekommer i alla undersökningar.

Indikationer på vilka frågor som varit svåra att besvara har förts vidare från intervjuerna till ansvarig utredare. De frågor som framför allt uppmärksammats i detta sammanhang är frågorna om typ av Internetanslutning och hushållsinkomst.

2.2.4 *Svarsbortfall*

Totalt bestod urvalet av 5 963 personer varav 4 213 ingick i AKU-urvalet och 1 750 personer i den fristående gruppen. 33 individer existerade inte på angiven adress eller hade avlidit vid undersökningstillfället. Totalt svarade 2 735 personer varav 984 personer i den fristående undersökningen och 1751 i AKU. Den totala svarsfrekvensen uppgick till 46,1 procent

924 individer har det inte gått att få kontakt med, 126 har inte svarat pga. t.ex.

språkproblem eller handikapp, 2010 har vägrat och 135 har av annat skäl inte svarat. Utöver bortfallet ovan förekommer det att de svarande vägrat att svara på vissa frågor. Detta bortfall är i allmänhet försumbart.

För att skatta relevanta andelar har hjälpinformation använts. För AKU-urvalet har hänsyn tagits till att ett tvåfas-urval har genomförts. Första fasen avser urvalet till AKU och andra fasen ett urval av svarande i AKU. Hjälpinformation har använts i syfte att försöka kompensera för den skevhet som förmodas uppstå till följd av bortfallsfelet men även för att försöka reducera den slumpmässiga osäkerheten som urvalsförfarandet medför. I första fasen har följande hjälpinformation använts: kön, ålder, arbetslös eller ej enligt AMS, födelseland, län och bransch. I andra fasen har kön, ålder, utbildningsnivå och sysselsättningsstatus använts.

I undersökningen har antagits att bortfallet skulle ha betett sig på samma sätt som de som deltagit i undersökningen inom samma stratum, med avseende på fördelningen mellan olika svarsalternativ.

2.2.5 *Bearbetning*

Med denna typ av fel menas fel som uppstår i samband med datorbearbetning av undersökningens resultat. Telefonintervjuerna har gjorts med hjälp av datorstöd. Kontroller av uppgifternas rimlighet och konsistens finns inlagda i datorprogrammet och görs direkt vid intervjutillfället. Logiska kontroller görs i ett valideringsprogram som utvecklats av Eurostat. SCB och Eurostat gör även kompletterande kontroller. Bearbetningsfelet i denna undersökning bedöms som litet.

2.2.6 *Modellantaganden*

Inga modellantaganden har gjorts.

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Osäkerhetsmått i form av konfidensintervall har beräknats och redovisas i "Quality report" till Eurostat liksom i publikationen "Privatpersoners användning av datorer och Internet 2011", avsnittet Fakta om Statistiken för ett antal variabler. Till exempel för variabeln "Tillgång till Internet" är konfidensintervallens längd som lägst för totalen (± 1 %) och högst för gruppen arbetslösa och åldersgruppen 65-74 år (± 5 %).

B.3 **Aktualitet**

3.1 **Frekvens**

Undersökningen har genomförts årligen sedan år 2000 och avsikten är att den även i fortsättningen ska genomföras årligen.

3.2 **Framställningstid**

Telefonintervjuerna genomfördes i april-juni 2011. Bearbetningar av materialet och punktskattningar har därefter tagits fram.

3.3 **Punktlighet**

Ett första resultat publicerades den 26 oktober 2011 och ett mer fullständig resultat i form av rapporten ”Privatpersoners användning av datorer och Internet 2011” den 17 januari 2012.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Undersökningen har olika fokus olika år och därmed delvis olika frågor. Jämförbarheten över tiden begränsas därför till vissa grundläggande frågor som varit oförändrade mellan åren. Vidare gör den snabba utvecklingen på IT-området att jämförelser försvåras.

I åldersgruppen 65-74 år har i tidigare undersökningar (före 2007) nästan uteslutande personer som fortfarande förvärvsarbetade ingått i undersökningen. Detta innebar dels att osäkerheten för denna grupp var betydligt större än för övriga åldersgrupper och dels en överskattning bl.a. av antalet dator- och Internetanvändare i gruppen. Från och med undersökningen avseende år 2007 har den tidigare skevheten i urvalet rättats till, osäkerheten har därmed minskat liksom den tidigare överskattningen.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Bortsett från den skevhet som rått i urvalet för 65-74-åringar fram till och med 2006 bedöms jämförbarheten mellan grupper god över tiden. Statistiken är i princip jämförbar med de övriga studier som genomförts av andra EU-länder. Det är dock stora skillnader mellan svarsfrekvenserna i dessa undersökningar och även vissa skillnader i täckning, metodik m.m.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

Eftersom denna undersökning är individbaserad och innehåller uppgifter på personnummer nivå, går den bra att sam använda med annan statistik med uppgifter på samma nivå.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistik om IT-användning bland individer 2010 redovisas i SCB:s databaser, på SCB:s webbplats samt av Eurostat. Databasen och webbplatsen nås via www.scb.se

5.2 Presentation

Några grundläggande uppgifter presenterades i SCB:s statistiska databaser samt i form av tabeller och diagram den 26 oktober 2011. En rapport samt tabeller och diagram presenterades på SCB:s webbplats den 17 januari 2012. Databaser-na uppdaterades även med nya frågor.

Resultat publicerades på Eurostats webbplats i december 2011.
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/information_society/introduct

ion

5.3 Dokumentation

Viss ytterligare dokumentation finns i rapporten "Privatpersoners användning av datorer och Internet 2011" samt i de rapporter som lämnas till Eurostat (Quality report och Metadata).

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare, utredare m.fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning. Personnummer lämnas dock aldrig ut av sekretesskäl.

5.5 Upplysningstjänster

Ingrid Persson, tfn 08-506 946 66,
e-post: fornamn.efternamn@scb.se
vid Enheten för investeringar, FoU och IT, SCB
104 51 Stockholm